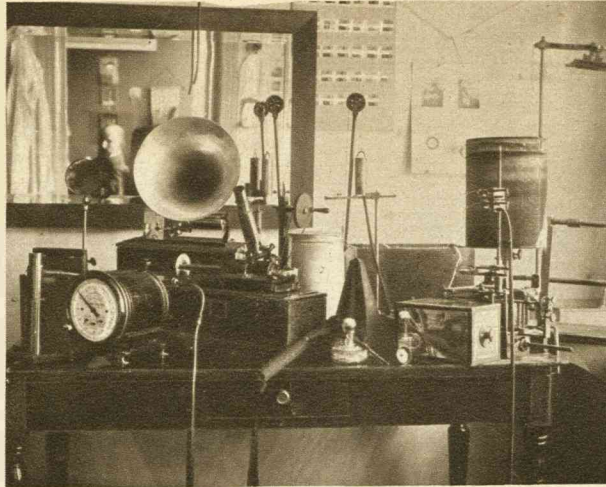

De spraakleerares bestudeert hoogte en inzet van de stem onder den microscoop.

Instrumenten in het laboratorium.

Oefenende dames in de inrichting voor spreekonderwijs.

SPREEKONDERWIJS

MET FOTO'S VAN J. B. HJLMANS

DE spraak, wel eens het zesde zintuig genoemd, is voor het praktische leven onmisbaar.

Zowel om praktische als ethische redenen is het gewenscht dat iemand technisch goed spreekt.

Zoolang de wereldgeschiedenis geschreven wordt, zoolang worden er onvolkomenheden, afwijkingen en gebreken der spraak beschreven.

Reeds van Mozes wordt in den Bijbel verhaald, dat hij zwaar ter tale was. Het dialect is er vertegenwoordigd door den Stam, welke het Sijbolet niet kon uitspreken, evenals het den geboren Scheveninger onmogelijk is een „h" te zeggen in het spontaan spreken.

Het bestaan van spraakgebreken in den Bijbelschen tijd blijkt ten overvloede uit de profetie van Jesaja, dat eens de lispelende tong vaardig zal spreken.

Hoe oud de afwijkingen der normale spraak ook mogen zijn, de mogelijkheid, om de zoo talrijke en naar karakter zoo verscheiden tekortkomingen te kunnen verbeteren en volkomen te genezen, is pas vastgesteld kunnen worden, nu het spreekonderwijs in het laatste tiental jaren ook in ons land een onderwerp is geworden van opzettelijk wetenschappelijk onderzoek, door moderne paedagogen.

Hiertoe rekenen wij niet, de zich overal aankondigende personen, die op grond van het goede, dat zij op het gebied van zang- en toonkunst geïmpresterd hebben, meenen volledig bevoegde spraakleeraren te zijn.

Om de logopaëdie (spraakheelkunde) in zijn ganschen omvang te beoefenen, moeten de anatomie, physiologie (met de phonetiek) benevens de pathologie der spraak theoretisch en praktisch bestudeerd zijn. De spraakleeraar moet een modern kinderkundige zijn en op het gebied der methodiek voldoen aan de eischen der moderne onderwijskunde.

Zijn heilzame werking in dienst der algemeene philanthropie kan hij slechts ontplooiën in de groote beschavingscentra. Alleen daar kan hij de noodige ervaring opdoen en voeling houden met de vooruitgang der wetenschap.

Den Haag is zoo'n centrum. Daar kon het spreekonderwijs een tak worden van gemeentelijken dienst.

Daar bestond en bestaat behoefte aan zulk onderwijs. De basis werd er gelegd door wijlen den Wethouder van Onderwijs Dr. J. Th. Mouton, die er den eenig mannelijken spraakleeraar aanstelde.

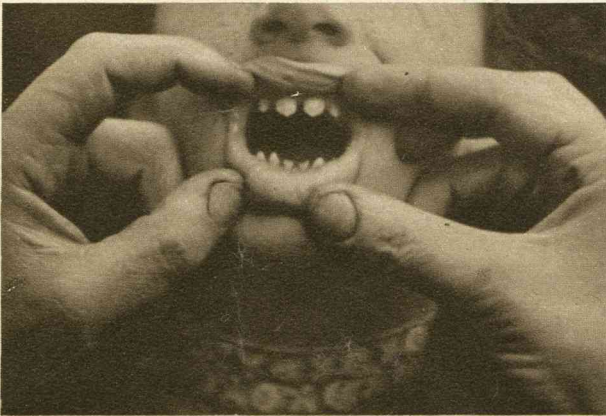
Deze, leerling van wijlen A. Gutzmann, Directeur van het Gemeentelijk Doofstommen-Instituut te Berlijn, is grootendeels autodidact, en ver over onze grenzen bekend als vakman. Voor de gemeente Den Haag genas hij ongeveer 1000 officieel gecontroleerde spraakgebrekkigen. In zeer korten tijd verloor hij na een daartoe bekomen opdracht van het Gemeentebestuur een 50-tal dames en heeren, behorende tot het onderwijzend personeel der gemeente van hun, al of niet met keellijden gepaard gaande slechte spraak. Uit binnen- en buitenland komen jaarlijks een beduidend aantal spraaklijders met gunstig resultaat zijn lessen volgen, terwijl hij ook reeds spraakleeraressen heeft opgeleid, die met vrucht hier en in het buitenland werkzaam zijn.

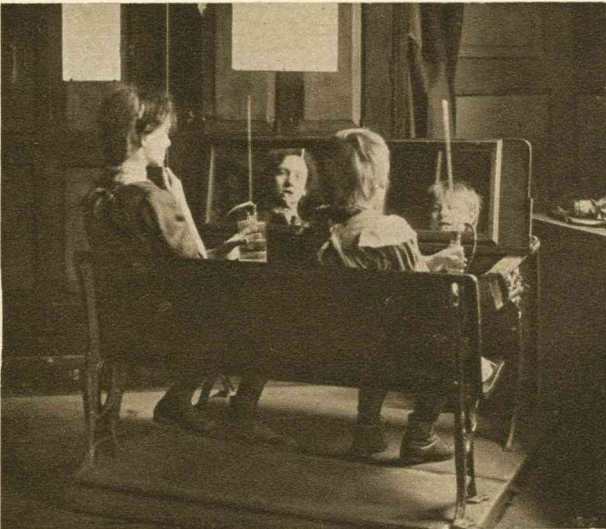
Normale oorschelp van een spraakgebrekkige.

Afwijking aan de oorschelp als uiterlijk degeneratie-teeken bij denzelfden spraakgebrekkige.

Afwijking der tanden als oorzaak van het lispelen. Er zijn 2 inplaats van 4 snijtanden.

Lispelende meisjes aan het oefenen.

Naast practicus is hij niet minder theoreticus, die zich ten doel stelt het Nederlandsche spreekonderwijs te verheffen boven de phase der min of meer ruwe empirie, waarin het zich grootendeels nog bevindt.

De heer L. van Lier is op zijn gebied een pionier.

In onderwijsbladen wordt voor vragen het spreekonderwijs betreffende steeds naar hem verwezen.

Ook het in ons land wel bekende werkje van Eldar: „Spreken en Zingen" verwijst naar zijn monografie: „Het Lispelen en zijn genezing". Reeds een twaalfstal vakwerken van zijn hand zagen het licht.

Ook buitenlandsche schrijvers verwijzen naar zijn inzichten. Thans houdt hij zich, naast praktisch genezen, onledig met het invoeren van een streng wetenschappelijke methode, ter vervanging van die, welke bestaan uit kunstjes en waarvan de geheimdoenerij gemaskeerd wordt, door zotte en onbegrijpelijke terminologie.

Daartoe heeft hij een academischen cursus in experimenteële phonetiek gevolgd.

De kennis en de instrumenten van het laboratorium wil hij ter toepassing bij het dagelijks onderwijs in- en doorvoeren, zoodat er onderzoekings-, oefen- en controle-instrumenten gebruikt worden.

Onze foto's geven een kijk op wetenschappelijk, dus objectief spreekonderwijs.

Een foto van iemands stem, ter bepaling der stemhoogte.

Een fonogram onder het microscoop, bestudeerd door de spraakleerares.

Instrumenten en hulpmiddelen uit het laboratorium (pneumograaf, tijdschrijvers, spirometers, manometers) als oefeninstrumenten.

Een instrument om de stemsterkte objectief te meten.

Twee kijkjes in een oefenkamer.

Het lokaal voor gemeentelijk spreekonderwijs aan de Lijnbaan te 's-Gravenhage.

Er wordt les gegeven in:

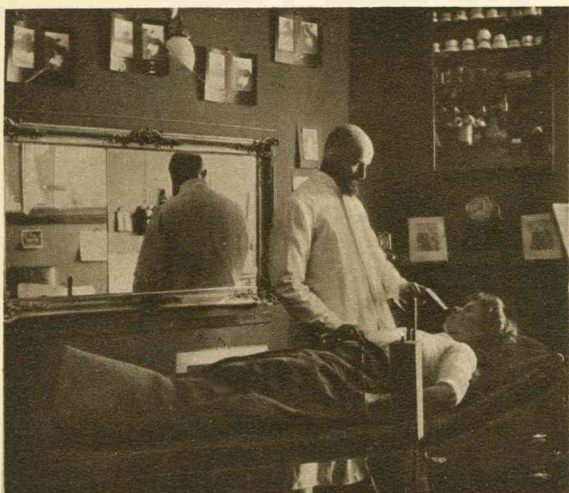
Methodisch spreken, ter bestrijding van een slordige, slechte, onduidelijke spraak.

Hygiënisch spreken, ter bestrijding van keellijden, tengevolge van verkeerd spreken, voor beroepssprekers en zangers.

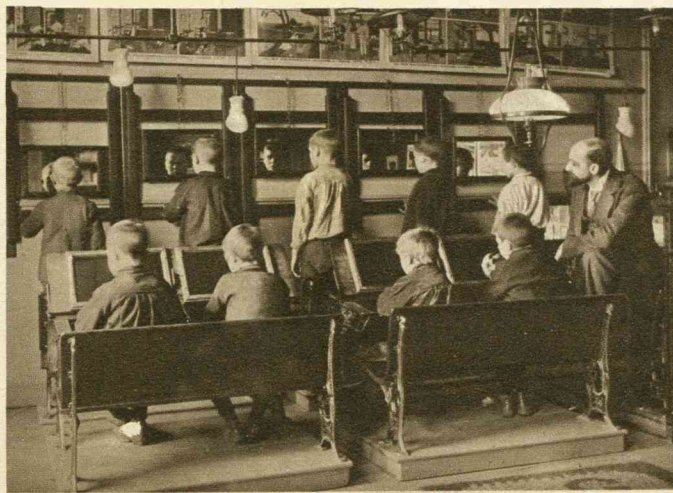
Men bestrijdt er het stotteren, het meest voorkomend spraakgebrek, het lispelen, het door den neus spreken, de gevolgen van gehemeltegebreken (gehemeltespleet en gehemelteverlamming); het stamelen, het krompraten der kinderen tot de afwijkingen bij de uitspraak van een enkele letter; de stomheid, als gevolg van een beroerte: als sprakeloosheid, als hoorstomheid en als doofstomheid. Men geeft dezen kinderen evenals aan den slecht-hoorenden onderricht in lager onderwijs, afzien van den mond, en, wat nog heel weinig bekend en gepubliceerd is, onderwijs in hooren, in luisteren.

Bovendien geneest men zoo mogelijk spraakgebreken van achterlijke kinderen, waaronder agrammatismus (grammatisch onjuist spreken) een voorname afwijking is.

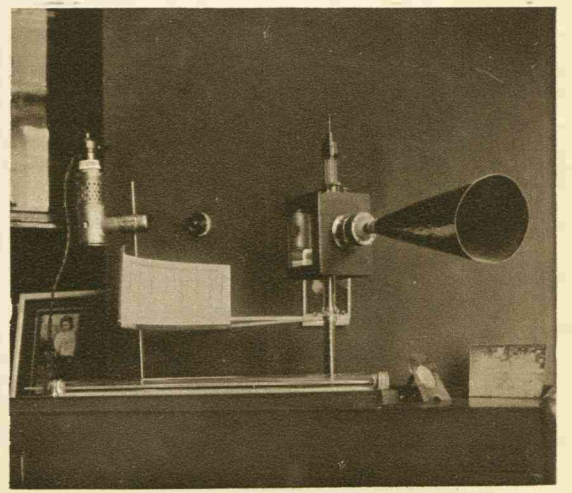
Wanneer men bedenkt, dat deze inrichting geheel in dienst staat der humaniteit, dan verdient de gemeentelijke autoriteit voor het instellen van een zoo nuttige instelling een woord van groote waardeering.

Ademoefeningen onder objectieve controle door middel van instrumenten.

Oefenende stotteraars in het gemeentelokaal aan de Lijnbaan te 's-Gravenhage.

Een instrument om objectief de stemsterkte te meten.